

til at udvise Personer, som begaar de i det foregaaende Lovforslag omtalte strafbare Handlinger, nemlig Udøvelse af Spionering her i Landet. Jeg skal anbefale disse tre Lovforslag til det høje Tings velvillige Behandling og tillige meget indtrængende anmode om, at de paa Grund af de ganske særegne og ekstraordinære Forhold, hvorunder de bliver forelagt, maa blive fremmet med stor Hurtighed.

Formanden: Eksemplarer af de fremsatte Lovforslag vil blive omdelt.

Derefter har Finansministeren Ordet for at fremsætte de anmeldte Lovforslag.

Finansministeren (Brandes): Jeg skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting tre Lovforslag af forskellig Art, men alle fremkaldte af den økonomiske Utryghed, som de store og ulykkespaaende Begivenheder i Udlandet har skabt ogsaa her i Landet. Regeringen har anset det for sin Pligt at tilvejebringe saa vidt muligt saadanne Foranstaltninger, der kan møde nuværende og kommende Vanskeligheder af finansiel og økonomisk Art, Foranstaltninger, der kan virke betryggende og afbødende.

Det første Lovforslag, jeg skal have den Ære at nævne, hedder „Forslag til Lov om Reservefonden“. Det bestemmes deri, at Reservefondens samtlige Midler inddrages midlertidigt i Kassebeholdningen. Det er ikke saaledes, at Kassebeholdningen i dette Øjeblik under almindelige Forhold vilde trænge til Hjælp, tværtimod, Kassebeholdningen er i dette Øjeblik rigeligere, end det længe har været Tilfældet. Der er nu omtrent 40 Mill. Kr. i Statskassen, men som alle Medlemmer ved, er disse store Pengemidler ikke let anvendelige i den Forstand, at de er let haandterlige eller afhændelige. Naar der ligger i Statskassen 8 Mill. Kr. danske Statsobligationer, saa er de i visse Tilfælde et ringe Aktiv, indkøbt til Amortisation af disse Obligationer, ikke til Salg og heller ikke til Belaaning. Naar der ligger i Statskassen i dette Øjeblik i Kreditforeningsobligationer og lignende et Beløb af 2 Mill. Kr., gælder der, som ærede Medlemmer ved, noget lignende om disse, og naar Statskassen regner sig som et Aktiv et Tilgodehavende hos Den sjællandske Bondestands Sparekasse paa 3¹/₂ Mill. Kr., vil ogsaa ærede Medlemmer indrømme, at det under vanskelige Forhold ikke er et Aktiv, som man kan regne med. Dernæst er det saaledes, at omtrent 10

Mill. Kr. er det altid nødvendigt at have i Statskassen til den daglige Udgift. Tilbage bliver saa ganske sikkert meget betydelige Beløb, som det efterhaanden er lykkedes at samle, særlig i Nationalbanken, som nu er Statens Bank, til hvilken andre Bankers Midler er overførte. Men vi er under overordentlige Forhold og kan komme under endnu mere trykkende Forhold, og det, som kan blive Tilfældet, er, at Indtægten under de Begivenheder, som vi frygter, kan mindske. Jeg behøver i den Henseende kun at pege paa vor Toldindtægt, saa vil alle forstaa, at hvis der skulde komme Krigstilstand i Europa, vil den mindske kendeligt. Derimod er det klart, at selv om der kommer Krigstilstand, vil det være heldigst og rettest for Staten, at Udgiften ikke paa samme Maade indskrænkes, i den Forstand, at det vilde være Statens Opgave, forekommer det mig, at sørge for, at saadanne Foranstaltninger, som Staten iværksætter — jeg tænker her nærmest paa Byggeforanstaltninger og lignende —, da netop holdes oppe, saa vidt Statens Evne rækker, idet man da kan vente, at den private Foretagsomhed vil svækkes. Des mere nødvendigt er det for Befolkningens Tarv, at Statens Evne ikke slappes paa samme Maade. Altsaa, under almindelige Forhold vilde Statskassens nuværende Tilstand være fuldkomment tilstrækkelig og betryggende, og dens Tilstand, kan jeg tilføje, gør ogsaa det Indtryk, at det Finansaar, som gik til Ende den 31. Marts 1914, maa være bragt til Ende med en rimelig Ligevægt mellem Indtægter og Udgifter; ellers vilde Statskassen ikke i dette Øjeblik have omtrent en halv Snes Millioner mere end i Fjor paa samme Tid.

Jeg foreslaar altsaa det høje Ting ved dette Lovforslag, at man nu midlertidigt inddrager Reservefondens Beholdning i Statskassen. Den udgør omtrent 15¹/₂ Mill. Kr. Af disse 15¹/₂ Mill. er 3¹/₂ Mill. saadanne Statsaktiver, som heller ikke er hverken let afhændelige eller let belaanelige, og som nødig skulde sælges, medens andre Aktiver, som Reservefonden raader over, bestaar af Statsobligationer og Statsveksler, med Hensyn til hvilke Forholdet, som ærede Medlemmer nok ved, stiller sig noget anderledes. Der tilføres altsaa Statskassen i Øjeblikket en mere likvid Beholdning end den, den ellers raader over, og det kan hænde, at en saadan Beholdning vil være nyttig, ja nødvendig for Statshusholdningens Førelse. Her er jo ikke Tale om, at Reservefondens Midler